

Nagyböjt 1. vasárnapja

Mk 1,12–15

„TérjeteK meg...”

A megtérés az Ószövetségben kifejezetten vallási fogalom, sok esetben körülírással szerepel, de mindig van erkölcsi tartalma. Az ember átrendezi az Istenhez fűződő kapcsolatát, vagy megváltoztatja az emberekkel való viszonyát. Elfordul a bűntől, és odafordul Istenhez. Az Ószövetség alapvetően dinamikusan szemléli az ember erkölcsi életét. Úgy tekint rá, mint egy útonjárásra, amely valahova vezet. Ha az ember bűnt követ el, akkor a bűnösök közé áll, útjaikra téved, amelyek szükségszerűen elvezetik, eltérítik, elválasztják Istentől is. Az ember azonban változtathat a véleményén, a magatartásán és a barátain. Újra az igazak útjára térhet, amely jelenti a megtérést és visszatalálást az Istenhez. Az Ószövetség tehát nem úgy szemléli az embert, hogy vagy jó, vagy rossz, hanem vagy jó felé fejlődik, vagy rossz irányba indult el. Az irányváltoztatást szükségszerűen bűnbánat kíséri. Jóllehet az ember jobbulásához szükséges saját bűneinek az elítélése, a bűnbánat azonban csak az első lépés ezen az úton. Az Ószövetség legtöbbször közösségben gondolkodik és nem egyénben, ezért mindezt a népre vonatkoztatja. A nép elhagyja a szövetséget, jog szerint elveszítené Isten szeretetét, de Isten ekkor sem hagyja cserbe, mert ő mindig megtartja a szövetségét.

Ilyen gondolati előzmény után kell az újszövetségi igehirdetést szemlélni. Keresztelő János és Jézus prédikációjának kezdete is a megtérésre való felhívással kezdődik. A babiloni fogságtól egyre világosabban hirdetik a próféták, hogy Izrael csak akkor maradhat fenn, ha nem politikai, hanem vallási közösségként értelmezi magát. Ha fennmaradásához a politikai eszközök helyett a vallási eszközöket gondolzza. Amennyiben a szövetséget és annak tetteit képviseli a világban, akkor létjogosult fennmaradni. Erre hívta meg az Isten. Keresztelő János is erről beszélt. A meggyengült etikai, vallási és kultuszközösséget akarja megerősíteni? Bár virágzó kultuszközösség a Jézus korabeli zsidóság, de Keresztelő János ezt nem tartja elegendőnek a kultuszközösségben résztvevők alacsony etikai, morális szintje miatt. Egy félelemkeltő motívumot is beiktat János, a közelgő ítéletet.

Jézus igehirdetése szintén a megtérésre szólít fel, de nem az ítélettől való félelem miatt, hanem mert „elközelgett az Isten országa”, vagy azért, mert „beteljesülendő” az Isten országa. Jézus új fogalmat vezet be igehirdetésébe. Minden megtérés egy új lépés előre Isten országa építésében.

Sokan azért fordulnak el a kereszténységtől, mert korlátozza az „önmegvalósítást”. Freud óta azzal is vádolják a zsidóságot és a kereszténységet, hogy kóros büntudattal terheli meg az emberek lelkét. Sokan a bűnt relativizálják, néhány esetben ún. szituációs etikai okfejtéssel, a bűn kategóriáinak összemosására is történik kísérlet. A kereszténység ellenfelei alapvetően abból indulnak ki, hogy az emberi természet jó, minden kívánságunk jó, és amennyiben annak engedelmessé válunk, akkor harmonikusabban élhetünk.

Úgy vélem, hogy a bűnbeesés óta vágyainkat beszennyezte a bűn, nincs igazán tiszta helyzet. Aki a saját vágyait követi, csakhamar másokét korlátozza, és nem az Isten országát építi. Aki képes vágyait, sőt önmaga egész tevékenységét felülvizsgálni, aki képes saját tetteit megítélni, ahogyan az Isten ítél meg bennünket, az közel került a megtéréshez. Aki képes megfordítani az útjait, vagyis megtérni, aki képes a bűnösök köréből az igazakhoz térni, az a bűn országa helyett egy másikat épít. A megtérésre képes ember, nem önmagát teszi a világ mércéjévé, hanem az Istent, és az etikai törvényeket, és ezt nem csak másokkal akarja betartatni, hanem először maga kezdi betartani. Megtérés nélkül nincs számunkra vallási élet, humánusabb élet, biztonságos jövő. Amióta egyetlen ember is képes milliókat veszélyeztetni, fontossá vált, hogy a terrorista is megtérjen, különben nem fogunk tovább élni.

A pusztai vadállatok imája

Urunk, Jézus! A mi teremő Istenünk szent Fia, a föld és az ég Királya! Köszöntünk téged itt a pusztában. Köszöntünk téged, mi csúszómászók, szárnyasok, lábajszágok, szárazföldi vadak, ragadozók fajunk szerint. Köszöntünk téged, aki egységben vagy és egy vagy a minket teremő Atyával.

Jelenléted megszentel minket, és megtiszteled az egész természetet minden létezőjével, millió élőlényével együtt. Dús, gyönyörű növényeid, pompás állataid és mi, a vadak a

világ Ura előtt leborulva szeretnénk gyémántkő lenni dicső koronádon, hogy díszítsünk, dicsőítsünk téged és az Atyát.

A bennünk jelenlévő megannyi életszíkra, amely a Teremtő immanens jelenléte a nagy természetben, felpezsdül, amikor kijössz a pusztába közénk, és transzcendens jelenléted besugározza létünket. Mi, az állatvilág vadjai és szabadjai érted most rabok leszünk, és a jelenlévő angyalokkal szolgálunk neked és dicsőítünk téged, a föld Urát, ugatásunkkal, vonyításunkkal, bőgésünkkel, bégetésünkkel, mekegésünkkel, játékunkkal, kecsességünkkel, fényes és színes szőrünkkel, büszke állásunkkal, csordáinkkal, falkáinkkal, ménünkkel, családunkkal! Amen.